

HYVIL

Asiakastietolain kuuleminen

Erityisasiantuntija Hanna Menna, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Huomioita ehdotettavista muutoksista

- Muutokset ovat pääosin kannatettavia ja vievät sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallintaa ja tietojen hyödyntämistä palveluissa oikeaan suuntaan
- Nyt ehdotettavien muutosten lisäksi on hyvä huomioda, että mm. Asiakastietolakiin on jatkossakin tulossa muutoksia mm. EHDS johdosta. Muutosten tekeminen alueilla vaatii rahoitusta.
- Kelan Kanta-käyttömaksut nousivat jo tälle vuodelle sosiaalihuollon Kanta-liittymisten vuoksi. Käytännössä kuitenkin vasta osa alueista pystyy hyödyntämään sosiaalihuollon arkistoa täysimääräisesti (rakenteinen kirjaaminen) järjestelmien kehitystyön ollessa kesken. Hyödyt sosiaalihuollon arkiston käytöstä jatkossa on kuitenkin tunnistettu (mm. palvelutoiminnan jatkuvuus, tiedolla johtaminen).

102 §:n ehdotetut siirtymäaikojen muutokset

- Lausunnoilla olleeseen ehdotukseen siirtymäaikoihin on tehty oikeansuuntaisia muutoksia.
- Hyvil katsoo, että nyt ehdotetut siirtymäajat ovat edelleen turvallisen ja hallitun käyttöönoton näkökulmasta riski osalle hyvinvointialueista. [Ehdotimme aiemmin 2 vuoden siirtymäaikaa.](#)
- Osalla hyvinvointialueista Kanta-yhteensopivan, koko hyvinvointialueen laajuisen ja toimintaa tukevan asiakastietojärjestelmän kilpailuttaminen on vielä kesken. Pelkästään hankinnan tekeminen siirtymäaikojen puitteissa ei riitä, vaan myös käyttöönotot, koulutukset ja toiminnan muutokset tulee saada tehtyä – uudet asiakastietojärjestelmät vaativat rakenteista kirjaamista, joka on iso muutos henkilöstölle
- Muutokset on järkevää ja kustannustehokasta tehdä suoraan uusiin hankittaviin järjestelmiin, ei käytöstä poistuviin

Perustelut

- Hyvinvointialueiden asiakas- ja potilastietojärjestelmiin kohdistuu mittavia, melko samanaikaisia hankintoja ja kehittämistoimia koko maassa. Tämä haastaa sekä tilaajien, toimittajien että muiden toimijoiden resursseja.
- Todennäköistä on, että mikäli viimeisten kilpailutusten aikatauluun tai tekniseen toteutukseen tulee suunnittelemattomia viiveitä joutuvat nämä hyvinvointialueet poikkeamaan lainsäädännöstä Kanta-liittymisten osalta
 - Resurssit
 - Hankinnan hidastuminen
- Mikäli määräaikoja ei siirretä, saatettaisiin äärimmäisessä tapauksessa joutua tilanteeseen, jossa Kanta-siirtymästä aiheutuvat muutokset joudutaan tekemään käytöstä poistuviin järjestelmiin. Tämä ei toki näytä nyt ehdotetun aikataulun osalta todennäköiseltä.
- Hyvinvointialueen tulee myös asiakas- ja potilasturvallisuuden, sekä tietosuojaan ja -turvan näkökulmasta kyetä toteuttamaan siirtymä suunnitelmallisesti ja harkitusti